

Remissvar

S2015/05931/FS:

**Assisterad befruktning utanför kroppen med donerade könsceller
Ska behandling få utföras vid andra vårdenheter än universitetssjukhus?**

Tack för remissen!

Vi är positiva till utredarens förslag att även andra vårdgivare än universitetssjukhus kan tillåtas utföra assisterad befruktning med donerade könsceller.

Förslaget kan godkännas under förutsättning att vårdenheten får tillstånd av och att vården sker under övervakning av Socialstyrelsen. En förutsättning för tillstånd bör vara att vårdgivaren har tillräckliga resurser i form av speciellt utbildad personal. En lämplig nivå kan vara subspecialisering/certifiering inom reproduktionsmedicin eller motsvarande. Personal med beteendevetenskaplig kompetens med utbildning inom donationsfrågor bör finnas knuten till vårdenheten och vara en del av donationsteamet.

En fördel med att även andra vårdenheter kan utföra assisterad befruktning med donerade könsceller är att svenska patienter slipper åka utomlands för att få behandling. De patientgrupper som tidigare varit hänvisade till vård utomlands och som genom ändrade regler kan få vård inom landet är par där kvinnans ålder överstiger 40 år, ensamstående kvinnor, par som inte vill vänta på behandling vid universitetssjukhusen och par som önskar välja privat vård. De ekonomiska förutsättningarna för behandling vid de olika vårdenheterna behöver utformas så att en likvärdig vård kan erbjudas.

Universitetsklinikerna behöver dock även fortsättningsvis vara centra för forskning inom och utveckling av verksamheten med donation av könsceller och stå för utbildning av sjukvårdspersonal inom kunskapsområdet.

Vi tillstyrker även en samordning av de existerande spermabankerna, som nu är knutna till universitetssjukhusen, till ett nationellt donationsregister. Eventuella nya spermie- och äggbanker kan senare ansluta sig till detta register. Enligt vår bedömning finns ingen brist på spermier eller villiga donatorer i Sverige. Det behövs dock utökade medel för rekrytering, utvärdering och handläggning av nya donatorer. Vår uppfattning är att det vore bäst om Sverige kunde vara självförsörjande med donerade spermier så att handel med spermier från andra länder kan undvikas. Spermier bör istället vid behov kunna utbytas mellan de svenska spermabankerna med ersättning för uppkomna kostnader.

Det är viktigt att en nationell samordning sker så att de olika vårdgivarna ger samma ersättning till spermie- och äggdonatorer, för att undvika att konkurrens om donatorerna inte uppstår mellan de olika vårdgivarna/könscellsbankerna.

Klinikerna som utför ägg- och spermiedonationer bör följa upp sina donatorer och ge information till de barn som uppkommit efter donationsbehandling. Ansvaret för uppföljning och utvärdering av verksamheten bör ligga på universitetsklinikerna som har ett utvecklings- och utbildningsansvar.

SFOG
Lotti Helström, ordförande

Fert-ARG
Kjell Wånggren, Ordförande
Arbets- och referensgruppen för ofrivillig barnlöshet

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi

Drottninggatan 55
111 21 Stockholm
070-7420677, www.sfog.se, lotti.helstrom@sfog.se